

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Záhumenice 1, 619 00 Brno

Záhumenice 1/601, 619 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 302

Termín konání orientační inspekce: 21. a 22. ledna 2003

Čj.:	122 50/2003 - 11048
Signatura:	ol2aw116

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (dále též MŠ) s kapacitou 50 dětí je od 1. 1. 2003 příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Město Brno - městská část Brno - jih, Mariánské nám. 13, 617 00 Brno. Sdružuje školní jídelnu s kapacitou 100 jídel. Ve školním roce 2002/2003 bylo zapsáno 43 dětí, které jsou rozděleny do dvou tříd na mladší (tří až čtyři a půlleté) a starší (čtyři a půl až sedmileté). Provoz školy je od 6:30 do 16:15. Ředitelka byla jmenována do funkce k 1. 1. 2002.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce MŠ
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce MŠ
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech MŠ

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ- VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Hodnocení bylo vztaženo k celé mateřské škole.

V mateřské škole pracuje pět pedagogických pracovníků, převážně ve středním věku. Tři učitelky jsou kvalifikované a již dlouhodobě v MŠ působí. Další dvě učitelky nespĺňují požadavky pedagogické a odborné způsobilosti. Na kvalitu práce mateřské školy to však nemá negativní vliv, spíše naopak. Jedna z nich (úvazek 0,13) má vysokoškolskou kvalifikaci v oboru výtvarné výchovy a ředitelka záměrně využívá její specializace k naplňování koncepčních cílů školy. Další učitelka s podílem úvazku 0,48 spíše doplňuje pedagogický sbor. Nedostatek požadovaného vzdělání kompenzuje svoji snahou, hezkým vztahem k dětem a zájmem o poznatky, které pro práci s nimi potřebuje.

V řízení MŠ se odráží vysoká míra zodpovědnosti a sebereflexe, které ředitelka ve své práci uplatňuje. Velmi citlivě a s pochopením přistupuje k potřebám dětí, zaměstnanců i k podmínkám školy. Respektuje zájmy svých podřízených, dává jim prostor pro sebevyjádření a uplatnění. Někdy až na úkor vlastního sebeprosazení. Velkou pozornost věnuje ředitelka dalšímu vzdělávání a podporuje jej i u svých spolupracovníků, které se o něj také živě zajímají. Sama uplatňuje svoje hudebně pedagogické dovednosti, získané dalším vzděláváním. Vhodným a profesionálním způsobem učí děti hře na zobcovou flétnu. Dále se zaměřuje především na sledování současných trendů v předškolní výchově. Hodně využívá samostudia. Své poznatky přenáší nejen do své práce, ale i na pedagogické rady, kde s nimi pracuje a předkládá k širší diskusi. Tento poradní orgán tak plní svoji funkci. Ředitelka pečlivě a promyšleně plánuje činnost MŠ. Podařilo se jí vytvořit originální vzdělávací program školy, který splňuje požadavky moderního pojetí a předbílá dobu. Je velmi dobrým základem pro další práci na jeho dopracování. Péči o nekvalifikovanou učitelku se věnují jak ředitelka, tak i její kolegyně. Pomáhají jí získat potřebné znalosti a dovednosti. Její uvádění do praxe však není systematické. Také v kontrolní činnosti chybí větší důslednost v přijímání opatření s následným

sledováním jejich plnění. Ředitelka staví především na osobním příkladu a vlastní práci. Méně již na cílevědomém vedení lidí se skutečným uplatněním stanovených kritérií hodnocení.

Škola má velmi dobře a účelně zpracovaný organizační řád, který je konkretizován na její podmínky, včetně komunikačního a informačního systému. Kompetence zaměstnanců jsou stanoveny přehledně a jasně. Pravidla provozu MŠ upravují ještě další řády - školní a vnitřní, které slouží především pro rodičovskou veřejnost. Jejich obsah, ale i skutečnost vypovídají o partnerském přístupu, který škola ve vztahu k rodičům realizuje. Svědčí o tom nejen netradiční formy, které MŠ hledá a začíná uplatňovat pro větší informovanost rodičů (např. Mateřinkový zpravodaj), ale i vysoce pozitivní odezva, která se promítla do rodičovských sdělení v anonymní anketě, použité v průběhu inspekční činnosti. Požadavky na hygienu provozu stanovuje provozní řád. Ten však ne vždy koresponduje s ostatními návaznými dokumenty. S tím souvisí i organizace a využití pracovní doby učitelek, které není zcela efektivní, zejména v ranních a pozdně odpoledních hodinách.

Škola nabízí, případně se zúčastňuje řady mimoškolních aktivit v rámci kterých se také prezentuje na veřejnosti. Tato činnost vychází a je úzce svázána s výchovně vzdělávacím programem školy, takže děti nijak zvlášť nezatěžuje. Často je spojena s místem kde děti žijí, ale má i nadregionální působnost. Úspěchy, mnohdy spojené i s veřejným oceněním, zaznamenává především v oblasti hudebních a výtvarných aktivit, na které se škola hlavně zaměřuje.

Personální podmínky školy byly hodnoceny jako nadprůměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Hodnocení bylo vztaženo k celé mateřské škole.

Budova MŠ je umístěna v tichém a klidném prostředí, dostatečně vzdálena od dopravního ruchu. Její prostory, uspořádání a vybavení nábytkem vyhovují bezpečnostním a hygienickým požadavkům. Učitelky s velkou citlivostí a vkusem vyzdobily interiér školy, který celkově působí velmi příjemně. Využily k tomu především dětské výtvarné práce. Kromě toho nápaditým a účelným uspořádáním nábytku rozčlenily prostor místností tak, že dětem vhodně slouží k realizaci rozmanitých činností. Především mají na dosah knihy, pomůcky a hračky, které ke hře potřebují. Pouze stavebnice větších rozměrů a některé vhodně využitelné didaktické pomůcky nejsou vždy na dohled, a tak jich děti méně používají. Škola má bohatou učitelskou knihovnu, která obsahuje řadu titulů ze současné odborné literatury. Většina vybavení MŠ je sice převážně starší, ale funkční. a v dostatečném množství. Pokud ho škola inovuje, mnohdy i z darů rodičů či spřátelených osob a svépomocí, využívá daných prostředků vždy velmi účelně a pro potřeby dětí. Součástí MŠ je i školní zahrada. Její vybavení kovovým programem je ještě původní a zastaralé, ne zcela vyhovující. Ředitelka školy má o využívání didaktických pomůcek, techniky i materiálního zázemí školy povšechný přehled, ale nesleduje ho nějak plánovitě a cílevědomě.

Celkově byly materiálně-technické podmínky školy a jejich využití ve výchovně vzdělávací práci zhodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Škola si vytvořila vlastní vzdělávací program „Koloběh ročních dob“ na základě těchto podkladů: Rámcový program pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001), Manuál pro tvorbu ŠVP (VÚP 2002) a Kurikulum podpory zdraví v mateřských školách (Havlíková, Vencálková, Portál 2000). Promyšlené zpracování uvedeného programu přispívá ke kvalitnímu uskutečňování výchovně vzdělávací práce školy.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy a vzdělávání.

Povinná dokumentace je vedena řádně a její administrativní úprava a uspořádání mají velmi dobrou úroveň.

Systém kontroly a vyhodnocování, sledující naplňování výchovně-vzdělávacích cílů daného programu probíhají v jednotlivých třídách průběžně. Dvakrát ročně též shrnujícím způsobem a na úrovni školy jako celku jednou do roka. Funkci zpětné vazby plní.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy je účinný. Povinná dokumentace je vedena průkazně.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Prostředí tříd s bohatou nabídkou hraček a pomůcek motivovalo děti ke spontánním činnostem přirozeně a samozřejmě. Učitelky navozovaly dětské hry nenápadně, vstupovaly do nich citlivě a podporujícím způsobem je pomáhaly rozvíjet. Přitom dbaly na rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi, což se promítalo do vzájemně slušného a zdvořilého chování dětí. Učitelky celkově svým přístupem, způsobem komunikace a chováním vytvářely atmosféru mimořádné pohody a důvěry. Děti se zde cítily bezpečně a spontánně navazovaly kontakt i s neznámým člověkem. Obzvláště ve třídě starších dětí byl uplatňován empatický a cílevědomě individuální přístup s podporou dětské samostatnosti v rozhodování. Hodnocení poskytovalo dětem pozitivní zpětnou vazbu a mělo výrazně motivující vliv.

Učitelky si zvolily vhodné cíle pro spontánní činnosti. Průběžně je sledovaly a hlavní důraz kladly na osobnostní rozvoj a sociální učení. Respektovaly potřebu dětské hry jako dominantní činnosti a vhodnými metodami ji rozvíjely. Poskytovaly dětem dostatek svobody i příležitostí k rozmanitým hrám. Děti tak měly možnost uplatnit svoji aktivitu a představitost, manipulovat a experimentovat s různými věcmi a hračkami. S chutí a nadšením toho využívaly. Z jejich projevů bylo zřejmé, že si hrály smysluplně, s fantazií a emočním zaujetím. Přitom dodržovaly zavedená pravidla. Např. návyk úklidu hraček po skončení každé hry měly starší děti již upevněn a přirozeně ho uplatňovaly.

Úroveň spontánních činností byla hodnocena jako vynikající.

Řízené činnosti

Motivace probíhala nenásilně a děti aktivizovala, ale ne v každém případě stavěla na emocionálním zážitku a odpovídajících dětských zkušenostech. Sloužila spíše k počátečnímu navození příslušné činnosti. Ta pak byla realizována poněkud samoučelně, bez výraznějšího

vztahu k tématu, který měla rozvíjet. Učitelky při těchto aktivitách však pomáhaly dětem rozvíjet příslušné dovednosti. Nechaly jim dostatečný prostor pro sebevyjádření, průběžně povzbuzovaly dětskou sebedůvěru a posilovaly prožitky úspěchu. Hodnocení bylo převážně individuální, ale již méně věcné.

Plánování a přípravě výchovně-vzdělávacích činností věnují učitelky průběžně náležitou pozornost. V souvislosti se školním vzdělávacím programem promýšlejí postupy, které především v námětové propojenosti zvolenému programu odpovídají. Učitelky sice při organizaci činností (zejména při přechodech mezi spontánními a řízenými aktivitami) i ve volbě metod projevovaly tendence uplatňovat rutinně osvědčené přístupy, přesto však bylo zřejmé, že svůj styl práce proměňují a přizpůsobily ho požadavkům, které jsou na výchovně-vzdělávací působení v současnosti kladeny. Především vytvářely vhodné podmínky pro pedagogický proces, uspokojovaly dětské potřeby z hlediska psychohygieny, individuálním přístupem aktivizovaly děti a tak přispívaly k vyšší efektivitě jejich učení. V souladu s programem školy zdůrazňovaly především estetické činnosti a ve třídě starších dětí i komplexnější přístup k nim. Škola má zavedený pitný režim, který je funkční a dětmi přirozeně využíván.

Řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Škola v rámci daných materiálních podmínek poskytuje dostatek příležitostí k rozvoji pohybových dovedností dětí, především díky spontánním činnostem, méně již řízeným. Přirozené cvičení probíhá většinou při hrách, které se odbývají na zemi a děti tak mají možnost přirozeným způsobem měnit polohu těla a nejsou vystaveny nevhodné statické zátěži. Vzhledem k hlavnímu zaměření školy a velké nabídce výtvarných aktivit je i přiměřeně rozvíjena jemná motorika dětí.

Děti mají celkem dobře rozvinuté sebeobslužné návyky, které uplatňují především při přípravě stravování. U starších jsou většinou upevněné i hygienické návyky. U mladších chyběla větší důslednost učitelek. Samostatnost v oblékání při převlékání na pobyt venku nebyla v důsledku málo promyšlené organizace a nadbytečné pomoci dospělých rozvíjena optimálně.

Úroveň komunikace a vztahů mezi dětmi, zdvořilostní návyky a povědomí o mezilidských a morálních hodnotách byla vynikající.

Jazykové dovednosti a dětská řeč byly u většiny rozvinuty velmi dobře.

Děti se vyznačovaly zdravým sebevědomím a sebedůvěrou. Většinou se chovaly přirozeně a více než je obvyklé autonomně a kultivovaně. Uměly přiměřeně jejich věku spolupracovat.

Myšlení a úroveň dětských poznatků většinou odpovídaly věku, příp. individuálním předpokladům jednotlivců.

Velmi dobrou představivost, fantazii a dovednosti projevovaly děti v tvořivých činnostech, zejména výtvarných. Jejich práce byly působivé a originální. Neobvykle vysoké úrovně dosahovaly starší děti ve hře na zobcovou flétnu.

Škola se ve svém programu věnuje vytváření pozitivního vztahu dětí k životnímu prostředí a vhodně ho realizuje.

Přestože byly řízené aktivity hodnoceny jako velmi dobré, celkové hodnocení výchovně-vzdělávací práce ovlivnila především mimořádně příkladná úroveň spontánních činností a

podmínky, které škola pro sociální a osobnostní rozvoj dětí vytváří. Výchovně-vzdělávací činnost školy byla tedy označena jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název předškolního zařízení Mateřská škola Záhumenice 1, 619 00 Brno, uvedený v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24. 1. 2000 není v souladu s názvem předškolního zařízení, uvedeným ve Zřizovací listině příspěvkové organizace Statutárního města Brna, Městské části Brno – jih, Č. j. :Š/14/02, ze dne 11. 10. 2002, který zní Mateřská škola Brno, Záhumenice 1, příspěvková organizace.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Brno – město o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. února 2000 č.j. BM0001/187 ze dne 24. ledna 2000
2. Protokol o provedení změny v Rozhodnutí Školského úřadu Brno – město o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 21. 9. 2000, sine 2000
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace Statutárního města Brna, Městské části Brno - jih, Č. j.:Š/14/02 ze dne 11. 10. 2002 Školní vzdělávací program „Koloběh ročních dob“, školní rok 2002/2003, včetně příloh
4. Školní vzdělávací program
5. Třídní vzdělávací program
6. Organizační řád, včetně vnitřních směrnic a řádů
7. Provozní řád MŠ
8. Vnitřní řád školy
9. Školní řád
10. Režim dne
11. Pracovní doba pedagogických zaměstnanců pracovnice, školní rok 2002/2003
12. Plán hospitační a kontrolní činnosti ředitelky pro školní rok 2002/2003
13. Kritéria pro hodnocení a odměňování pracovníků
14. Plán akcí MŠ a plány spolupráce s dalšími subjekty
15. Zápisy z pedagogických a pracovních porad
16. Hospitační záznamy
17. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
18. Týdenní tematické plány
19. Přehledy výchovné práce
20. Záznamy o rozvoji a osobní vzdělávací pokroky dítěte
21. Sdělení o výsledcích inspekční činnosti, Č.j. O-12-02/9697- Ve-549

ZÁVĚR

V oblasti personálních podmínek významně pozitivně působí na kvalitu výchovně-vzdělávací práce zájem, který učitelky mají o práci s dětmi a o další vzdělávání. Poznatky z něho uplatňují v praxi, zejména ředitelka, která tak přirozeně a vhodně ovlivňuje celkovou úroveň činnosti školy. Kultivované projevy a komunikace učitelek i ředitelky jsou pro děti vhodným modelem chování, který přirozeným způsobem přejímají a pak samy v soužití s ostatními uplatňují. Pouze ve vedení lidí se objevil menší důraz na prosazování žádoucích změn.

Materiálně-technické podmínky plně vyhovují pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti školy. Jenom vybavení zahrady je zastaralé.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce byly výrazně ovlivněny spontánními aktivitami, které přinášely dětem radost a uspokojení. Zejména v rámci nich se realizovaly, rozvíjely svoje dovednosti, přirozeným způsobem se učily a získávaly potřebné sociální zkušenosti. V organizaci řízených činností, zejména při přechodech mezi nimi, nevyužily učitelky možností, které mohly přispět k volnějšímu a optimálnějšímu průběhu uskutečňovaných aktivit.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	.Eliška Vencálková, v. r..

V Brně dne 28. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:30. ledna 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Hana Lejsková

..Hana Lejsková , v. r....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	14. 2. 2003	054/03
Zřizovatel	14. 2. 2003	052/03
Magistrát města Brna	14. 2. 2003	053/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány